

Advokátní kancelář

Mgr. Šárka Oharková, advokátka

osvědčení ČAK 13266, ID datové schránky: mzadau5
Praha 10, Průběžná 1826/63, PSČ 100 00, IČ: 76526186
www.aksoh.cz, oharkova@aksoh.cz
+420 777 114 244, bankovní spojení: 2105660477/2700

DATOVOU SCHRÁNKOU snkabbm

Městský soud v Praze

Hybernská 18

111 21 Praha 1

V Praze dne 16.4.2018

Žalobce:

Právně zastoupen:

*Mgr. Šárkou Oharkovou, advokátkou ev č. ČAK 13266
se sídlem Průběžná 1826/63, 100 00 Praha 10*

Žalovaný:

Ministerstvo dopravy České republiky

se sídlem nábrř. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha, PSČ 110 00

**Žaloba podle ust. § 65 a násl. s.ř.s. proti rozhodnutí žalovaného ze
dne 27.2.2018, č.j. [redacted]**

Elektronicky

Přílohy: plná moc kopie napadeného rozhodnutí žalovaného kopie odvolání žalobce do rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy
Žalobci bylo dne 5.3.2018 doručeno rozhodnutí žalovaného ze dne 27.2.2018, kterým bylo ve výroku II. potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 13.11.2017, jimž byl žalobce uznán vinným, že jako řidič překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci o 16 km/h a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a povinnost k úhradě nákladů správního řízení ve výši 1.000,- Kč.

Jelikož žalobce je přesvědčen, že rozhodnutím žalovaného ze dne 27.2.2018 byl zkrácen na svých právech, podává tímto v zákonné lhůtě dle § 65 a násl. s.ř.s. tuto žalobu.

1. Žalobce předem uvádí, že všechna tvrzení a důkazy, uvedené jednak do protokolu na místě spáchání domnělého přestupku a dále do protokolu do spisu vedeného Magistrátem hl. m. P. (dále jen „MHMP“) či v odvolání proti rozhodnutí MHMP mají být brány jako součást této žaloby.
2. Žalobce nijak nezpochybňuje ani překročení rychlosti, ani oprávněnost příslušníků policie provádět měření, ani nezpochybňuje metodiku provedeného měření. Žalobce navíc rovněž nezdržoval projednání přestupku, ale naopak urgoval jak vydání rozhodnutí ze strany MHMP, tak urgoval i vydání rozhodnutí Ministerstvem dopravy jako odvolacího orgánu.
3. **Ve sporu nejde o nic jiného, nežli o posouzení, zda jednání žalobce, naplňující beze zbytku obsah zásady „*neminem laedere*“, může a má být trestáno.**
4. Pro posouzení daného případu jsou tedy klíčové
 - a) definování toho, co je chráněným zájmem společnosti, a určení, zda jednání žalobce takový zájem ohrozilo
 - b) určení toho, zda při posuzování materiálního aspektu konkrétního přestupku lze vycházet z obecných předpokladů jako jsou zástavba, přechody, stanice MHD apod., nebo je aplikace vázána na posouzení konkrétní situace, vč. např. hodnocení přítomnosti jiných účastníků silničního provozu, resp. možnosti jejich objevení se a interakce
 - c) posouzení role správního orgánu (vč. policistů) v systému dělby moci v právním státě a cíle správního řízení v oblasti agendy dopravních přestupků, vč. posouzení aplikovatelnosti Ústavy a posouzení, zda byla při postupu správního orgánu respektována ústavní práva žalobce.
5. **Chráněný zájem společnosti:**
6. Správním orgánem je žalobci vytýkáno, že „... svým jednáním porušil zájem, kterým je bezpečnost dopravy na určitém území vyplývající z obecné úpravy, individuálně pak zájem těch, kteří splnili dané podmínky... byť i jen potenciálních, kteří oprávněně předpokládali, že všichni účastníci provozu dodržují pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích“
7. Žalobce se domnívá, že chráněný zájem společnosti není nikde výslovně zákonem definován. Z § 4 písm. a) Silničního zákona (dále jen „SZ“) nicméně vyplývá, že každý účastník provozu „je povinen chovat se tak, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat...., přičemž své chování je povinen přizpůsobit zejména situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu.“ Analogicky v písm. b) je stanovena povinnost „řídít se pravidly

provozu na pozemních komunikacích.... vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.“

8. Z uvedených formulací, z výkladu jiných ustanovení SZ i z kontextu celé právní úpravy vztahu jednotlivce a státem určených pravidel se tedy dá dovodit, že uvedená povinnost účastníka silničního provozu odpovídá nároku všech ostatních účastníků, aby svým jednáním neohrožoval jejich život, zdraví, majetek atd.
9. Ekonomie je věda zabývající se lidským jednáním.
10. V ekonomické teorii existuje termín „Externalita“. Negativní externalitou je takové jednání, které způsobuje nedobrovolné náklady jiným.
11. Jednání ohrožující život, zdraví, majetek atd. jiných má nepochybně charakter jednání, způsobujícího negativní externalitu, a jako takové by mělo být postihováno.
12. Chráněným zájmem společnosti v oblasti silničního provozu naopak nemůže a nesmí být vynucování automatické poslušnosti vůči jakýmkoliv pravidlům *per se*, která (bez návaznosti na ochranu lidí, zdraví či majetku) vytvořil stát. Právě to je „svoboda“, nejvyšší hodnota, na kterou odkazuje jak Ústava ČR, tak Listina ZPS.
13. **Chráněným zájmem společnosti v oblasti silničního provozu tedy je, aby kdokoliv, kdo jedná v oprávněném očekávání předvídatelného jednání jiných, nemusel nést důsledky negativních externalit jednání jiných.**
14. Žalobce považuje **definici zájmu společnosti správním orgánem** za částečně zavádějící tautologii, **kteřá jednak nemá oporu v zákoně, jednak směřuje k trestání za pouhé porušení pravidel, které jsou stavěny nikoliv do pozice prostředku (sloužícího k dosažení cíle), ale do pozice samotného cíle právní úpravy.** Společenská nebezpečnost nemůže spočívat pouze v porušení poslušnosti/kázně, měřítkem musí být vždy jiný člověk, zdraví, majetek či obdobný statek.
15. **Posouzení materiálního znaku přestupku:**
16. Správní orgán nijak nezpochybnuje skutečnost, že materiální aspekt je nutným předpokladem vzniku přestupku.
17. Správní orgán při posuzování materiálního aspektu přestupku odkazuje na skutečnost, že „Přestupek byl odvolatelem spáchán v době kolem 14:23 hodin, kdy se vrací děti a studenti ze základních a středních škol do svých domovů, kolem místa přestupku se nachází budovy, kde jsou ubytováni lidé a sídlí firmy a před kruhovým objezdem se nachází dva frekventované přechody pro chodce. Z uvedeného je zřejmé, že je zde zájem společnosti na dodržování pravidel silničního provozu, konkrétně nejvyšší dovolené rychlosti, a proto není pochyb o naplnění materiální stránky přestupku.“
18. Odvolací orgán se s tímto důkazem existence materiálního aspektu ztotožnil.
19. Žalobce považuje takovýto „důkaz“ existence materiálního aspektu pouze za formální, nijak nevztažený ke konkrétní situaci, za kterou správní orgán trestá. **Správní orgán nijak nedokázal příčinnou souvislost mezi překročením rychlosti v daném místě a čase a ohrožením života, zdraví, majetku či jiné hodnoty chráněné zákonem, pokud touto hodnotou nemá být tupá poslušnost.**
20. Nikdo, kdo jedná dle zásady „neminem laedere“, nemůže být trestán. Porušením tohoto pravidla (byť by bylo zákonné) totiž zvýhodňuje jinou entitu (a je jedno, zda jde

o člověka, orgán či jiný subjekt), která na úkor takto trestaného získává více práv. Typicky by v tomto případě mohlo jít o stát, který získává „bianco šek“ k libovolnému zneužití práva, například k vynucování neodůvodněné poslušnosti, nadvládě nad občany, zjednodušení svého fungování na úkor spravedlnosti apod.

21. V řízení o přestupcích se uplatňuje zejména zásada presumpce nevinny, zásada v pochybnostech ve prospěch (in dubio pro reo). Proto pouze v případech, je-li prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, správní orgán může uložit za jeho spáchání sankci (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 5. 2006, čj. 2 As 46/2005 - 55). Není-li mimo jakoukoliv pochybnost prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl přestupek spáchán (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2013, čj. 7 As 145/2012 - 39). Princip presumpce nevinny vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno. Existují-li přitom jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch (viz nálezu Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 3741/11)
22. Naplnění materiálního znaku přestupku musí být podle žalobce zřejmé a doložitelné už v době, kdy příslušníci PČR zastavují vozidlo z důvodu podezření na spáchání přestupku. V opačném případě jde o zneužití práva, v úvahu by připadalo i naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 329 odst. 2 písm. e).
23. Žalobce v této souvislosti upozorňuje na fakt, že již při zastavení vozidla příslušníky Policie ČR namítal, že v daném místě a čase **nebyl na chodnicích, vozovce či kdekoliv jinde v dohledu žádný jiný účastník silničního provozu**, natož pak takový, u kterého by existovala byť i jen hypotetická šance, že by mohl vstoupit do interakce s vozidlem žalobce. Tuto skutečnost rovněž uvedl ve svém vyjádření na místě do protokolu, následně pak ve vyjádření do protokolu ve správním řízení u správního orgánu prvního stupně a následně v odvolání proti jeho rozhodnutí. Nejde tedy o „následný argument“, kterým by se žalobce pokoušel vyvinut se dodatečně z odpovědnosti a vyhnout se trestu.
24. S touto námitkou se nevypořádali ani příslušníci PČR na místě, ani správní orgán prvního, ani druhého stupně. Argumentace příslušníků PČR po zastavení vozidla se vázala pouze na formální aspekt přestupku („překročil jste povolenou rychlost, pane řidiči“), správní orgány pak místo vypořádání se s daným argumentem žalobce poukazyvaly na obecné formulace týkající se zástavby apod.. Takový postup odporuje ústavnímu právu žalobce na spravedlivý proces, neboť jeho konkrétní námitky byly od samého počátku ignorovány a „popřeny“ obecnými frázemi.
25. Pokud by bylo umožněno správnímu orgánu doložit naplnění materiálního aspektu přestupku obecnými frázemi nevztahujícími se ke konkrétní situaci v konkrétním místě a konkrétním čase, nejde jen o porušení zásad presumpce nevinny a *In dubio pro reo*, ale šlo by o významný zásah do materiálně-formálního pojetí přestupku tak, jak je výslovně koncipováno v zákoně o přestupcích (viz např. komentář k § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).
26. Je-li přestupkové právo subsidiárně spjato s právem trestním a vztahují-li se na něj tytéž zásady, pak stejně tak, jako sdělení obvinění u trestného činu, i obvinění z přestupku musí obsahovat tvrzení/důkazy policistů, ze kterých je patrné, jaké konkrétní

skutečnosti naplňují znaky přestupku, který je účastníkovi silničního provozu kladen za vinu, a to nejen formální, ale i materiální. Pokud žalobce při zastavení vozidla namítal absenci materiálního aspektu přestupku, policisté měli být schopni na místě naplnění materiálního aspektu konkrétně doložit a na místě uvést do případného protokolu (ze kterého by bylo patrné, že žalobce vzal tyto skutečnosti na vědomí). Policisté tak neučinili ani ústně, ani do protokolu a znemožnili tak žalobci vybudovat svoji obhajobu vůči konkrétním skutkovém ději. Žalobce neměl např.

možnost v rámci zpochybnění tvrzení o naplnění materiálního aspektu přestupku zdokumentovat aktuální stav komunikace a okolí, neboť k žádnému určení materiálního aspektu policisty nedošlo. **Došlo tedy k porušení práva žalobce na spravedlivý proces tak, jak vyplývá z čl. 8 odst. 2 LZPS.**

27. Obecné formulace správního orgánu při správním řízení popisující zástavbu, přechody pro chodce nejen nedokládají naplnění materiálního aspektu přestupku, ale pouze kruhem odkazují na důvody, proč bylo pro danou komunikaci zvoleno dané dopravní opatření omezující rychlost. Obecné důvody vedoucí k dopravním opatřením nemohou být důkazem konkrétní situace dokazující existenci materiálního aspektu přestupku.
28. V souvislosti s otázkou materiálního aspektu přestupku považuje žalobce rovněž za vhodné upozornit, že konkrétní dopravní opatření jsou prováděna správními orgány na základě vlastního uvážení, často bez jakéhokoliv racionálního zdůvodnění a bez řádné demokratické kontroly. Presumpce správnosti dopravních opatření obecné povahy a vychýlení praxe směrem k formálním aspektům při kontrole jejich dodržování by bylo krokem proti zásadě dobré správy a proti samotným základům právního státu.
29. **Role správního orgánu**
30. Právo na řádnou správu (např. čl. 41 Listiny základních práv EU) je ústavním právem.
31. Mezi podsložky zásady dobré správy patří mj. i:
 - a) **Zásada zákonnosti** ((tj. veřejné orgány jsou povinny konat a postupovat v souladu s právem, mají dodržovat Ústavu, zákony, mezinárodní právo a obecné zásady, které řídí jejich organizaci, fungování a činnost. Nemají vydávat svévolná opatření, oproti tomu mají konat v souladu s pravidly, jež definují jejich pravomoci a postupy. Je zakázána svévole, a to i při využití správního uvážení. Své pravomoci vykonávají veřejné orgány pouze tehdy, když k tomu jsou zákonem oprávněny, a pouze za tím účelem, pro který jim tato pravomoc byla svěřena). Role správního orgánu
 - b) **Zásada nestrannosti** (ve smyslu této zásady mají veřejné orgány konat objektivně, pouze s ohledem na příslušnou záležitost, nezaujatě a mají zajistit, aby jednotliví veřejní činitelé vykonávali své povinnosti nestranně, bez ohledu na jejich vlastní osobní přesvědčení a zájmy.)
 - c) **Zásada proporcionality** předpokládá tři „subtesty“, kterými musí činnost správních orgánů neustále procházet, a to
 - Test vhodnosti (t.j., posouzení, zda opatření či činnost umožňuje dosáhnout sledovaný cíl). Fakt, že měření rychlosti na přehledných úsecích, ke kterému navíc dochází zpravidla za dobrého počasí z důvodu pohodlnosti policistů, nenaplňuje sledovaný cíl (větší ochranu života, zdraví či majetku) jsem psal již ve vyjádření

do protokolu na MHMP (tzv. nepřiléhavé námitky dle MDČR). Podle žalobce k větší bezpečnosti a ochraně života, zdraví a majetku nepřispěje to, že řidiči budou více sledovat dopravní značení a přítomnosti případně kontrolujících policistů, místo aby více vnímali co se kolem nich děje.

- Test potřebnosti (t.j. posouzení, zda existuje jiné opatření, umožňující dosáhnout stejného cíle, které však bude méně zasahovat do života lidí). Žalobce opět odkazuje na tzv. nepřiléhavé námitky uvedené do protokolu na MHMP. - Test poměrování (tj. zvážení, zda zásah správního orgánu nenaruší nějaké jiné, např. ústavou garantované právo) .

d) **Zásada odpovědnosti** (veřejné orgány musí nést odpovědnost za svoje pochybení)

32. Bez důsledné soudní přezkoumatelnosti existence materiálního aspektu přestupku by nejen došlo k porušení ústavního práva na spravedlivý proces, ale zároveň by došlo k významnému vychýlení rovnováhy moci směrem k moci výkonné.
33. O negativních důsledcích na bezpečnost silničního provozu a negativních společenských důsledcích stávající praxe se žalobce již obšírně vyjádřil do protokolu na MHMP. Všechny tam uvedené skutečnosti a argumenty mohou být brány jako součást této žaloby, stejně tak jako všechny skutečnosti a argumenty uvedené v odvolání proti rozhodnutí MHMP k Ministerstvu dopravy.
34. **Shrnutí:**
35. Cílem žaloby není vytvořit precedens, který by znemožňoval efektivní a účinné trestání přestupků. Cílem žaloby je domoci se zákonného fungování policie a správních orgánů a jejich respektování ústavních práv žalobce, který je nejen přesvědčený, že v jeho případě nedošlo k naplnění znaků přestupku, ale který je přesvědčený také o negativních důsledcích aktuální praxe kontroly a postihování dopravních přestupků.
36. Břemeno důkazů leží na tom, kdo něco tvrdí, ne na tom, kdo něco popírá (zásada „*Ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat*“). Žalobce popírá naplnění materiálního aspektu přestupku a považuje za prokázané, že ani policisté, ani správní orgán důkazní břemeno ohledně naplnění materiálního aspektu přestupku neunesli. Protežováním formálních aspektů, obecnými formulacemi a nezhodnocením materiálního aspektu přestupku pak porušili ústavní právo žalobce na presumpci nevinu.
37. Neuvedením žádných skutečností dosvědčujících naplnění materiálního aspektu přestupku na místě a neuvedením konkrétních skutečností dosvědčujících jeho naplnění jak policisty, tak správním orgánem prvního stupně, tak i odvolacím orgánem, bylo narušeno ústavní právo žalobce na spravedlivý proces.
38. Postup policie i správních orgánů považuje žalobce za postup porušující jeho ústavní právo na řádnou správu.
39. Žalobce dále se toto žalobou domáhá přiznání nákladů řízení, které vznikly jemu osobně v souvislosti s přípravou obrany proti rozhodnutí o spáchání přestupku. Žalobce je osobou podnikající, jejíž hodinová odměna za práci činí 1.000,- Kč. Příprava obrany proti rozhodnutí o přestupku si ze strany žalobce vyžádala několik hodin přípravy, komunikace a konzultace s právním zástupcem, studium právních předpisů a relevantní judikatury, účast na jednání před MHMP.

40. Je zcela evidentní, že pokud by s žalobcem nebylo zahájeno řízení o přestupku, žalobce by nemusel vynakládat mnoho času na svoji obranu a takto strávený čas mohl využít buď k osobnímu volnu či k práci, za kterou je honorován. Žalobce nevidí důvod, proč by náklady na svoji obranu proti přestupku, nad rámec právního zastoupení advokátem, měl nést výhradně on sám.
41. Žalobce s přípravou své obrany proti rozhodnutí o přestupku strávil 37 hodin svého času
42. S ohledem na shora uvedené, žalobce navrhuje, aby Městský soud v Praze vydal tento

R o z s u d e k:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva dopravy ČR ze dne 27.2.2018, č.j. [REDAKCE] se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení;
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení spočívající v uhrazeném soudním poplatku a nákladech za právní zastoupení, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně;
- III.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu ztráty času týkající se přípravy obrany proti rozhodnutí o spáchání přestupku ve výši 37.000,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobce.
- [REDAKCE]